

Zámek (Muzeum Vysočiny), Třebíč

Popis:

Benediktinský klášter s kostelem sv. Prokopa, který byl významným náboženským, kulturním a hospodářským centrem a v neposlední řadě i významnou vojenskou pevností, založila v roce 1101 moravská údělná knížata Oldřich a Litold. V důsledku husitských válek a následných vojenských konfliktů opatství zaniklo a bývalý klášter se proměnil ve šlechtické sídlo. Posledními majiteli byli Valdštejnové, kteří zámek drželi až do roku 1945. V současné době zde sídlí Muzeum Vysočiny Třebíč. V letech 2011 – 2013 prošel zámek rozsáhlou rekonstrukcí. Dnes na návštěvníky čeká nová moderní expozice s interaktivními prvky, rozdělena na čtyři tématické okruhy: I. Svět neživé přírody (unikátní je největší sbírka moravských vltavínů na světě), II. Svět portálů a bran (klášterní expozice), III. Valdštejnové na Třebíči (zámecká expozice včetně sbírky dýmek) a IV. Lidé. Místa. Osudy. (prezentace bohatého sbírkového fondu muzea: člověk vzývající, tvořící, objevující, příroda a člověk, člověk bojující a pracující).

Podrobný popis:

Klášteřu ublížily válečné konflikty a zejména obléhání uherskými vojsky Matyáše Korvína v roce 1468, kdy byl areál značně poškozen a bazilika vypálena. Klášter byl následně odebrán církvi, mniši byli vyhnáni a prostory sloužily převážně světským účelům. Nejdříve areál získali Pernštejnové. Vilém z Pernštejna prodal třebíčské panství v roce 1557 Burianovi Osovskému z Doubravice. Podstatné renesanční úpravy a změny třebíčského areálu pocházejí právě z doby Osovských, kdy bylo k jihozápadnímu nároží kvadratury připojeno patrové jihozápadní křídlo s konírnou v přízemí a byly rovněž postaveny objekty tvořící takzvané předzámčí, jež uzavírá areál bývalého kláštera ze severní a západní strany. Druhá žena Smila Osovského Kateřina z Valdštejna postoupila v roce 1628 Třebíč bratru Adamovi. Tímto Třebíč definitivně připadla Valdštejnům, kteří drželi panství až do roku 1945. Valdštejnové v polovině 18. století provedli barokizaci zámku, jež zasáhla zejména jihozápadní křídlo. Přestavba se dotkla také baziliky a její obnova byla svěřena staviteli Františku Maxmiliánu Kaňkovi. Kolem roku 1750 byl historický stavební vývoj areálu zámku v podstatě ukončen. Hlavní vchod do zámeckého areálu je po mostě bránou mezi dvěma renesančními budovami. Vlastní trojkřídlá zámecká budova uzavírá čtvercové nádvoří s bazilikou sv. Prokopa, která se v podstatě bez výrazných změn dochovala ve svém původním půdorysném rozvrhu a architektonické výstavbě. Západně od zámku se rozkládá park, východně ohradní zbytky věží klášterního opevnění.

Region: Třebíčsko

Město: Třebíč

URL: <http://www.zamek-trebic.cz/>

Zpřístupnění: přístupné s omezením

Bezbariérový přístup: nedefinováno

GPS: 49°13'2.415"N, 15°52'23.33"E

Mapa: <http://maps.google.com/maps?q=49.2173375,15.8731472&z=12>

Obrázky:

